

The background features several large, flowing, abstract shapes in shades of purple, green, and light blue. Interspersed among these shapes are numerous small, yellow, triangular shapes that resemble rays of light or sparks, scattered across the white background.

ANIMACIJA

12. predavanje

OSNOVNE DEFINICIJE

- Animacija ima svoje korenine že pri antičnih narodih, kasneje v Comedii del' arte, ko so igralci ljudi spravljali v smeh.
- Besedi ANIMA in ANIMARE (lat.) pomenita dušo ter oživljanje nečesa!
- Sodobna animacija kot dopolnilna dejavnost osnovni turistični ponudbi se je začela v 40. letih prejšnjega stoletja v Franciji. Gerard Blitz in Gilbert Trignano sta 1949 ustanovila CLUB MEDITERANEE. Sploh so Francozi pionirji na tem področju – prve počitniške vasice, kjer so za goste skrbeli ves čas njihovega bivanja in jih vključevali v različne aktivnosti.

OSNOVNE DEFINICIJE

- Šele v 70. letih se pojavijo nemški klubi: ROBINSON CLUB in CLUB ALDIANA.
- Danes med bolj znanimi: CLUB MAGIC LIFE; SOL MELIA
<http://www.magiclife.com/>
<http://www.solmelia.com/home.htm>

Animacija v SLO

- V Sloveniji je animacija kot del turistične ponudbe še v povojih. Seveda pa to pomeni dodaten izziv za mlade, ustvarjalne turistične delavce. Turisti tudi pri nas vedno bolj povprašujejo po številni dopolnilnih oz. dodatnih dejavnostih, ki obogatijo njihovo bivanje in počitnicam dodajo novo vrednost. Vedno več turistov v Slovenijo prihaja zaradi različnih motivov in želje na drugačen, bolj zanimiv način preživeti počitnice.
- Nacionalna poklicna kvalifikacija TURISTIČNI ANIMATOR / TURISTIČNA ANIMATORKA.

Raven zahtevnosti: V

Koda poklica: 5145.04

NPK – tur. animator/animatorka

Poklicne kompetence - kandidat:

- načrtuje, pripravi, izvede in kontrolira lastno delo
- racionalno rabi energijo, material in čas
- varuje zdravje in okolje
- komunicira s sodelavci, strokovnjaki, strankami
- komunicira z gosti v dveh tujih jezikih aktivno in v enem tujem jeziku pasivno
- razvija podjetne lastnosti, spretnosti in vedenje
- sprejme in informira goste
- organizira in izvede sprehode in izlete
- organizira in izvede dnevno animacijo
- organizira in izvede večerno animacijo
- organizira in izvede športno - rekreativno animacijo
- organizira in izvede posebne tematske dogodke

KAJ JE ANIMACIJA?

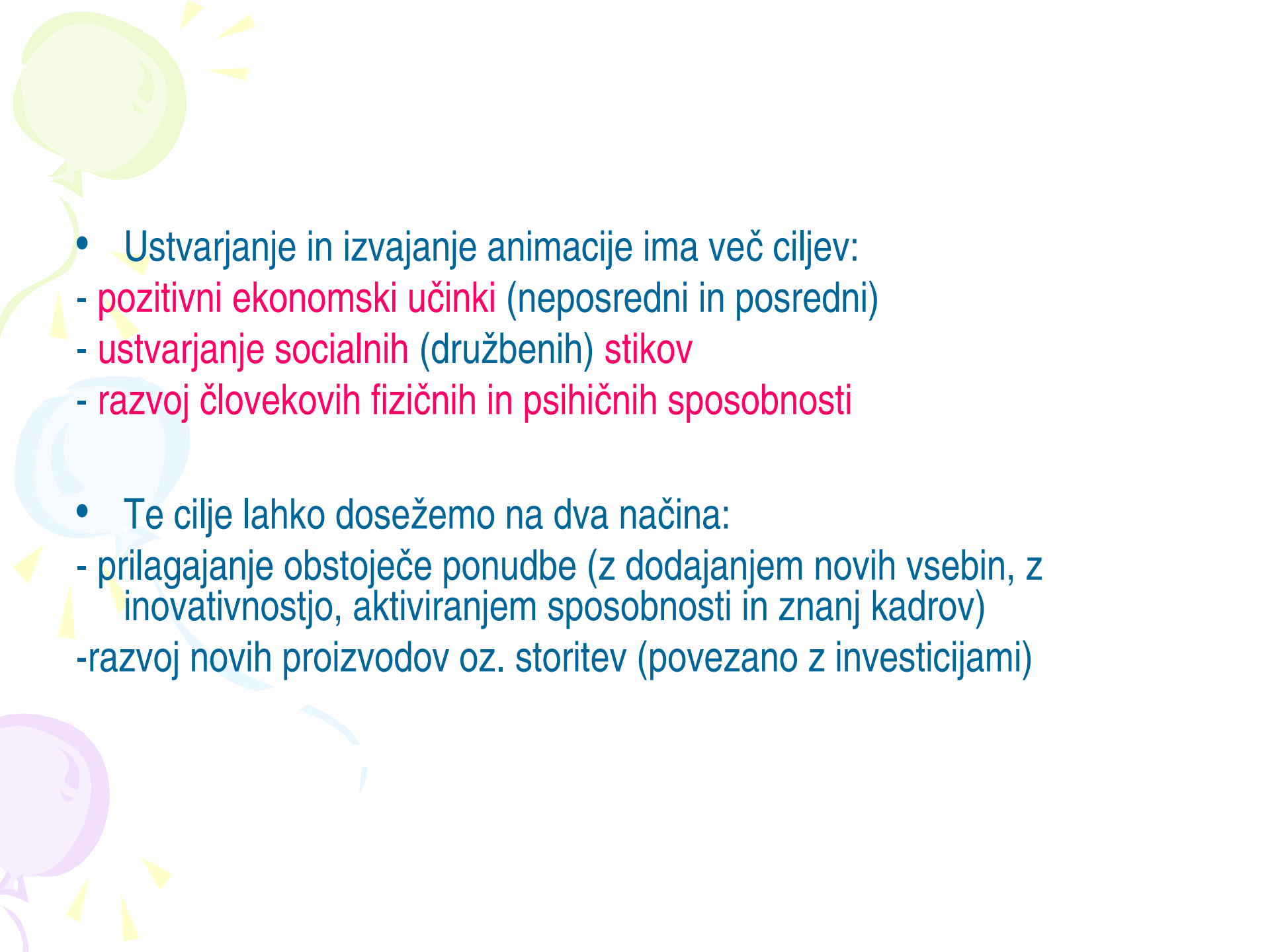
- *Več teorij, vse poudarjajo naslednje:*
 - SPODBUJANJE, DAJANJE NAVODIL, AKTIVIRANJE TURISTOV
 - ODKRIVANJE SAMEGA SEBE
 - ZBLIŽEVANJE S SOPOTNIKI – SOCIALNI STIKI
 - SPOZNAVANJE TUJIH DEŽEL, OBIČAJEV, NAVAD...
 - **Na eni strani je to spodbujanje gostov k aktivni udeležbi in na drugi strani pasivno spremljanje »zabave«.**
- Z VIDIKA TURISTIČNE PONUDBE JE ANIMACIJA NJEN SESTAVNI DEL, ENAKO POMEMBNA KOT NAMESTITEV IN PREHRANA, OGLEDI...**

Animacija je:

- **obogatitev turistične ponudbe**, ki bo zadovoljila vedno obširnejše potrebe in želje gostov
- **motiviranje gostov k uporabi ponujenih aktivnosti in s tem ustvarjanje ekonomskih in drugih koristi**

Animacija je posebna oblika komunikacije, najbolj vidno vlogo pa ima animator. **Animator je oblikovalec animacije, ustvarjalno organizira prosti čas turistov.** Poskrbi za njihovo vključitev v skupino in da premagajo strah, zadržanost. Za to animator *potrebuje utečena znanja ter določene osebnostne lastnosti.*

Animacija pa je tudi **gospodarska dejavnost**, saj je del ponudbe storitev gospodarskih subjektov ali turistične destinacije. *Za večji ekonomski učinek je animacijo potrebno skrbno načrtovati, organizirati, izvajati in kontrolirati.* Priporočljivo je te vsebine vključiti v celotni turistični proizvod destinacije.

-
- Ustvarjanje in izvajanje animacije ima več ciljev:
 - pozitivni ekonomski učinki (neposredni in posredni)
 - ustvarjanje socialnih (družbenih) stikov
 - razvoj človekovih fizičnih in psihičnih sposobnosti
 - Te cilje lahko dosežemo na dva načina:
 - prilagajanje obstoječe ponudbe (z dodajanjem novih vsebin, z inovativnostjo, aktiviranjem sposobnosti in znanj kadrov)
 - razvoj novih proizvodov oz. storitev (povezano z investicijami)

A decorative background featuring a light green balloon in the top left, a light blue balloon in the middle left, and a light purple balloon in the bottom left. Yellow streamers and triangular shapes are scattered around the balloons.

- Sodobni turisti:

- povprašujejo po aktivnem dopustu,
- izbirajo paketne ponudbe, ki vključujejo več različnih dejavnosti
- in motivi za potovanja so vedno bolj odraz razgibanega življenja.

- Animacija kot del turistične ponudbe zato postaja pomemben faktor pri izbiranju kraja počitnikovanja ali potovanja. Na ta način se povečuje privlačnost turistične destinacije.

The background features a light green balloon in the top left, a light blue balloon in the middle left, and a light purple balloon in the bottom left. Yellow streamers and triangular shapes are scattered around the balloons.

OSNOVNA NAČELA ANIMACIJE

- 1. NAČELO SVOBODE – gost sam izbere in se odloči za sodelovanje; aktivnosti ne smemo predpisovati
- 2. NAČELO AKTIVNOSTI – programi morajo biti izbrani tako, da omogočajo aktivno sodelovanje gosta (kot igralec ali gledalec)
- 3. NAČELO INFORMIRANJA – vedno je potrebno turiste informirati o aktivnostih (že pred prihodom in med bivanjem)
- 4. NAČELO PROSTORA – skladnost okolice in animacije

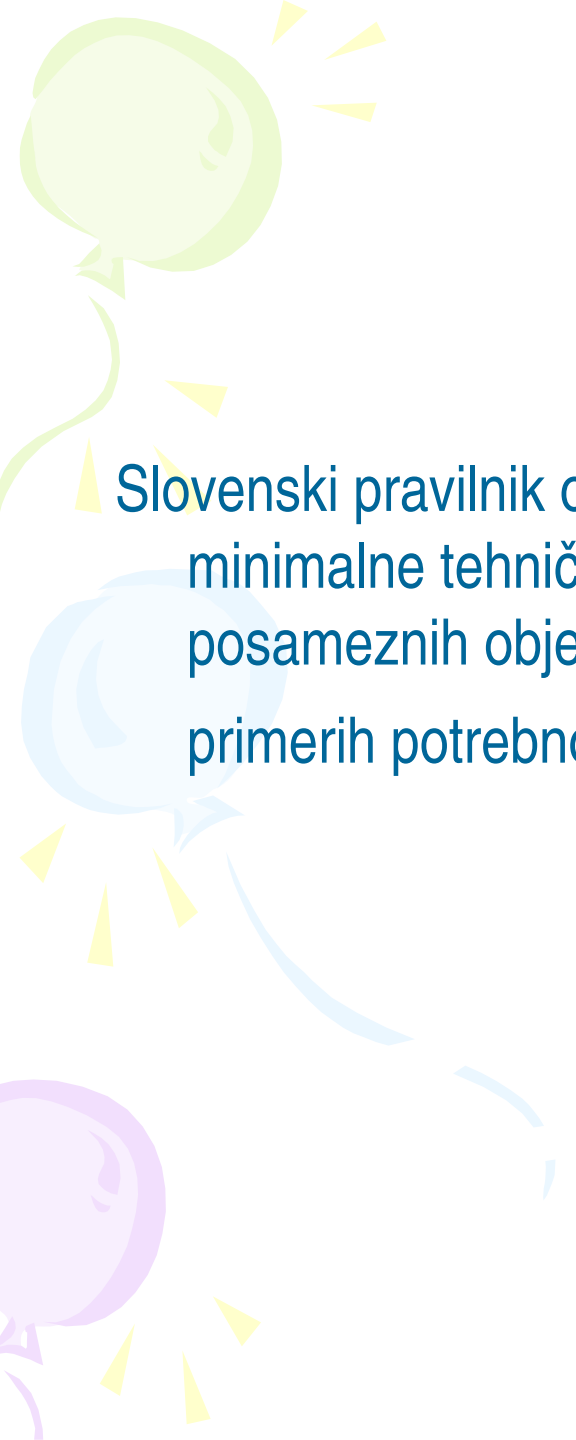
The slide features a decorative background with a light green balloon in the top left, a light blue balloon in the middle left, and a purple balloon in the bottom left. Yellow streamers and triangular shapes are scattered throughout the background. The title 'OSNOVNA NAČELA ANIMACIJE' is written in a large, bold, teal font at the top center.

OSNOVNA NAČELA ANIMACIJE

- 5. NAČELO NAČRTOVANJA – poznavanje prostorskih in kadrovskih možnosti ter ciljnih skupin gostov
- 6. NAČELO ORGANIZIRANJA IN IZVAJANJA – vključitev animacije v celotno ponudbo npr. hotela, aktivna vloga animatorjev in ostalih zaposlenih
- 7. NAČELO EKONOMIJE – finančna funkcija animacije
- 8. NAČELO STROKOVNOSTI – izbira primernih programov oz. animacijskih vsebin ter metod dela

PODROČJA IN OBLIKE ANIMACIJE

- Več teorij, ki aktivnosti združujejo glede na različne kriterije, predvsem na vsebino in kraj dogajanja:
 - *gibanje, šport* (v naravi ali v športnih objektih)
 - *družabne kulturne aktivnosti* (v zaprtih prostorih)
 - *ustvarjalne dejavnosti*
 - *izobraževanje, odkrivanje in doživljanje*
 - *pustolovščine, aktivnosti v naravi*
 - *mirovanje, srečanje s samim seboj*
 - *zdravljenje in rehabilitacija*
 - *izleti, ogledi* (atrakcije, zanimivosti...)
- Pri vseh so v ospredju družabni kontakti ter telesna in duševna aktivnost na različnih ravneh.

Slovenski pravilnik o kategorizaciji nastanitvenih objektov določa minimalne tehnične pogoje opremljenosti in minimalni obseg storitev posameznih objektov. Za podelitev znaka specializacije je v nekaterih primerih potrebno izpolnjevati pogoje animacijskih aktivnosti.

KOMUNIKACIJA V TURISTIČNI ANIMACIJI

- Pri animaciji se vzpostavljajo različne interesne skupne, za uspešno sodelovanje, delovanje in učenje pa je velikega pomena komunikacija.
- **Verbalna komunikacija** (s pomočjo besed) je najbolj razširjena oblika komunikacije med ljudmi.
- Pri **neverbalni komunikaciji** pa so odločilni:
 - intonacija glasu (barva, višina)
 - govorica telesa, kretnje
 - prostorskih odnosih

Dejavniki uspešne komunikacije:

- **razumljiva informacija** – preprosta, zanimiva, ravno prav zgoščena, saj je namenjena zelo različnim ljudem. Od animatorja se pričakujejo zelo dobre jezikovne in retorične spretnosti! Običajno uporabljamo t.i. piramidni način razlage – od najpomembnejših do manj pomembnih informacij.
- **zgoščena informacija**, najosnovnejši podatki
 - 5x w:
 - KDO – WHO
 - KAJ – WHAT
 - KJE – WHERE
 - KDAJ – WHEN
 - ZAKAJ – WHY

A decorative graphic on the left side of the slide features three balloons: a green one at the top, a light blue one in the middle, and a purple one at the bottom. Each balloon is surrounded by several yellow triangular rays, suggesting a bright or celebratory atmosphere. The balloons are connected by thin, curved lines.

Ločimo več načinov komuniciranja:

- monološki: uvodna beseda, novica, poročilo
- umetniški: vodenje prireditve, najava in odjava
- dialoški: vprašanja – odgovori; osnova dvosmeren komunikacije

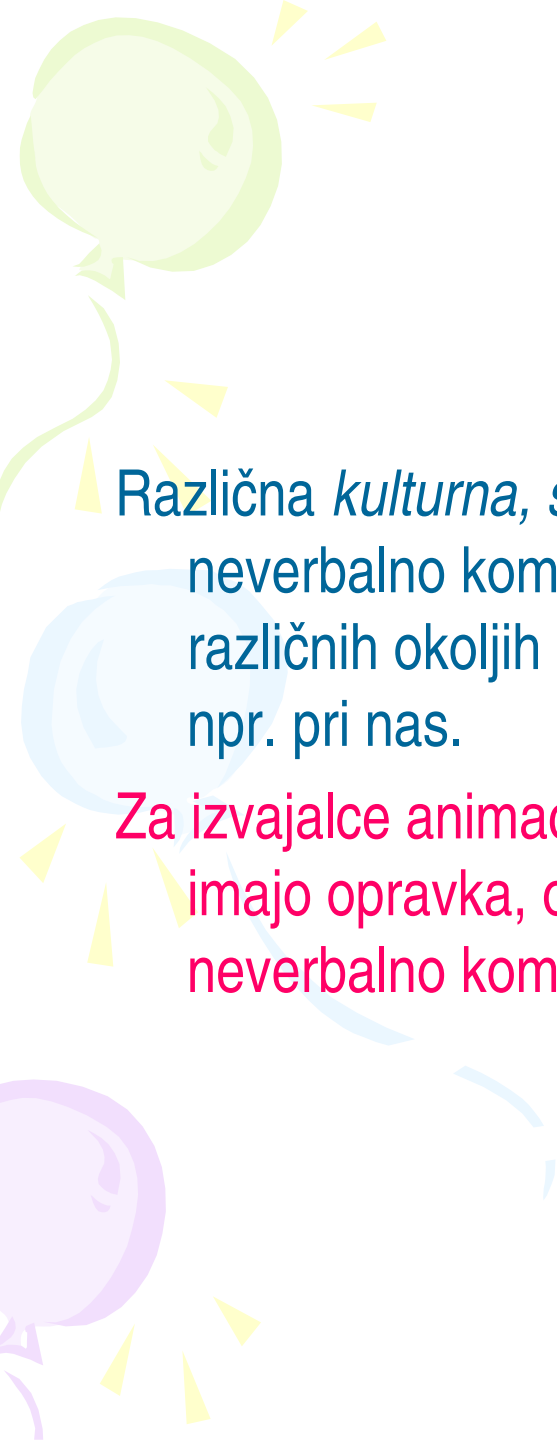
Posebnosti neverbalne komunikacije:

- Animator s pomočjo poznavanja neverbalne komunikacije hitreje spoznava goste, hkrati pa lažje dela z njimi.
- **GOVORICA TELESA POMENI 55% CELOTNEGA VTISA, KI GA NAREDIMO NA LJUDI OKOLI SEBE, NAČIN GOVORA 38% IN BESEDE LE 7%!**

Pomembnejši deli govornice telesa so: obraz, oči, drža telesa, položaj ramen in glave.

Značilnosti neverbalne komunikacije:

- - višina glasu in poudarki
- - hitrost govora
- - dihanje
- - drža in položaj telesa
- - izraz obraza
- - pogled, premiki oči, velikost zenic
- - obleka
- - oddaljenost od sogovornika
- - kretnje in gibanje
- - statusni simboli in osebni predmeti
- - izbira besed (žargon, sleng)

Različna *kulturna, socialna, zgodovinska in verska okolja* vplivajo na neverbalno komunikacijo. Določene kretnje, mimika, videz... imajo v različnih okoljih različnih, pogosto tudi povsem drugačen pomen kot npr. pri nas.

Za izvajalce animacije je zelo pomembno, da vedo s kakšnimi gosti imajo opravka, od kod prihajajo in da uporabljajo primerno neverbalno komunikacijo.

ANIMATOR

- Z razvojem animacije so se izoblikovala tudi merila, kdo je (lahko) animator.
- Nekaj definicij in mnenj strokovnjakov:
 - Za animatorja so pomembne **najvišje značajske lastnosti in dobra pedagoška izobrazba**.
 - Vsaka organizacija mora biti strokovno vodena, animator **strokovno podkovan**.
 - **Zahteve po izobrazbi in osebnosti animatorja izhajajo iz kompleksnosti njegovih nalog, to je zelo pomembno delo.**

Animator kot odločujoč človeški vir

Za prihodnost turistične destinacije je animacija in ljudje, ki jo izvajajo ključnega pomena. Že zdavnaj so turisti »prerasli« klasične zahteve po postelji in hrani. Poleg osebne zavzetosti in pozornosti, ki jim jo ponujamo na vsakem koraku, pričakujejo tudi zabavo in aktivnosti, v katerih bodo lahko sodelovali!

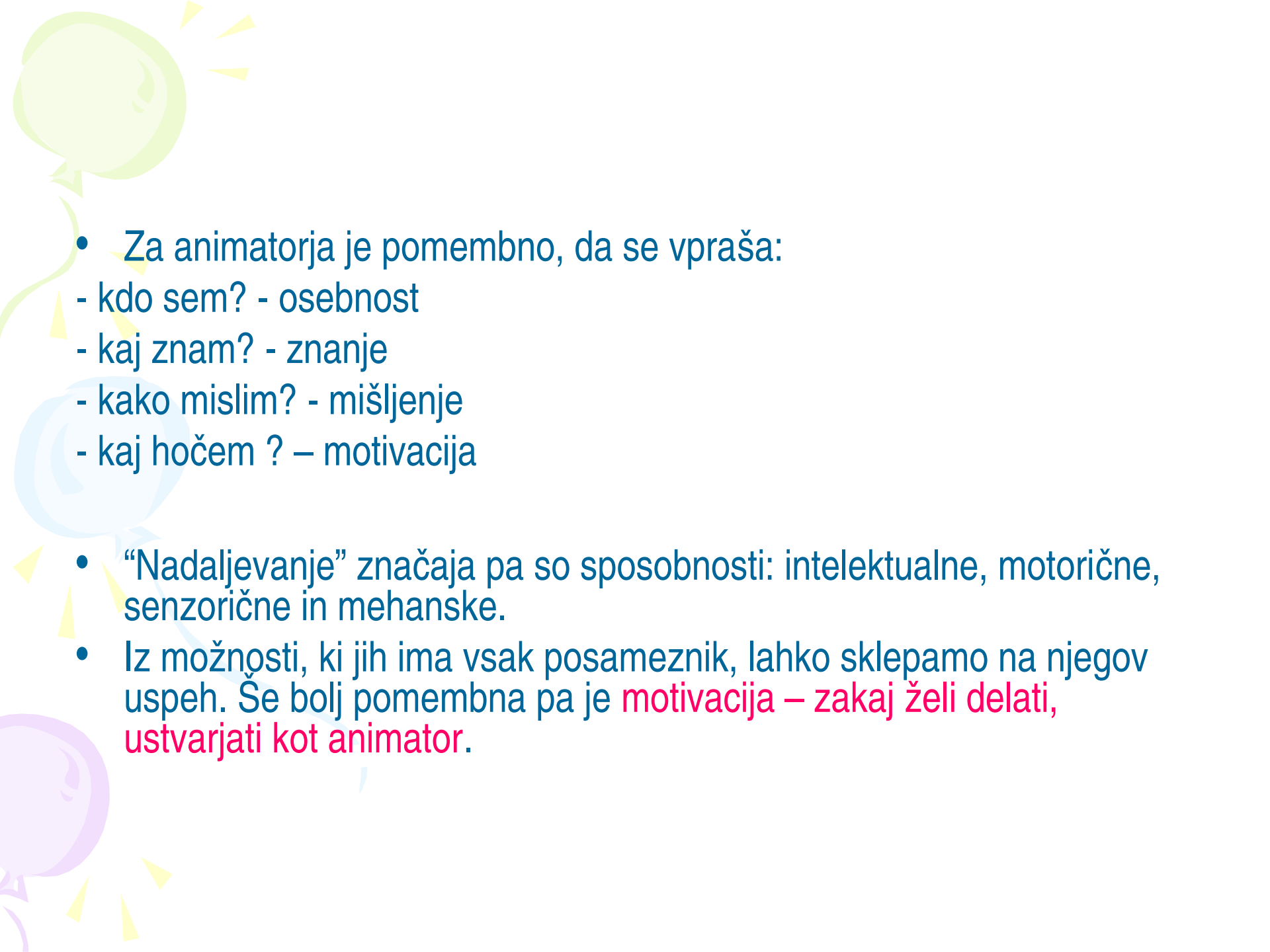
- Kaj oblikuje in odlikuje animatorja?

Sposobnosti - prihajajo do izraza v kombinaciji z znanjem in so odraz njegovih psihičnih, fizičnih in fizioloških lastnosti

Animator kot odločujoč človeški vir

- **Znanja** - so njegove zmožnosti za reševanje znanih problemov
- **Spretnosti** - so zmožnosti, ki se nanašajo na njegova motorična znanja in sposobnosti, ki mu omogočajo hitro in učinkovito reagiranje
- **Osebnostne lastnosti** - sem sodi temperament in značaj posameznika, pomembno vlogo pa igrajo tudi človekove sposobnosti

-
- Za animatorja je pomembno, da se vpraša:
 - kdo sem? - osebnost
 - kaj znam? - znanje
 - kako mislim? - mišljenje
 - kaj hočem ? – motivacija
 - “Nadaljevanje” značaja pa so sposobnosti: intelektualne, motorične, senzorične in mehanske.
 - Iz možnosti, ki jih ima vsak posameznik, lahko sklepamo na njegov uspeh. Še bolj pomembna pa je **motivacija – zakaj želi delati, ustvarjati kot animator.**

Motivacija animatorja

- Motivacija je gonilna sila zadovoljstva. Veliko problemov je moč rešiti s pravo motivacijo – besedno ali materialno.
- Delodajalec mora zato dobro poznati svoje zaposlene in njegove motive za delo! Pri animatorjih pa so ta razmerja še bolj pomembna, ker je delo raznoliko, mnogokrat zelo specifično in človek doživlja posebne psihične obremenitve.
- Animator skozi svoje delo zadovoljuje življenjske potrebe, hkrati pa se uveljavlja. Poleg tega so pomembna občutja delavca glede:
 - enakosti – kolikor vloži, toliko dobi
 - pravičnost – da so vsi delavci glede na svoj vložek enako nagrajeni
 - pričakovanja – delodajalec mora izpolniti obljube z začetka sezone

- Pravi managerji, ki se zavedajo pomembnosti zadovoljnih in uspešnih delavcev, zato poznajo vzvode spodbujanja:

- nagrada in kazen
- plačna politika
- urejanje karier

Celostna podoba animatorja v odnosu do gosta:

Osebnost animatorja mora biti zelo kompleksna. Na eni strani je zavezan delodajalcu (hotelirju, agenciji), da zadovolji njegova pričakovanja. Na drugi strani pa mora vzpostaviti kar se da pristen stik z gosti!

Animator je:

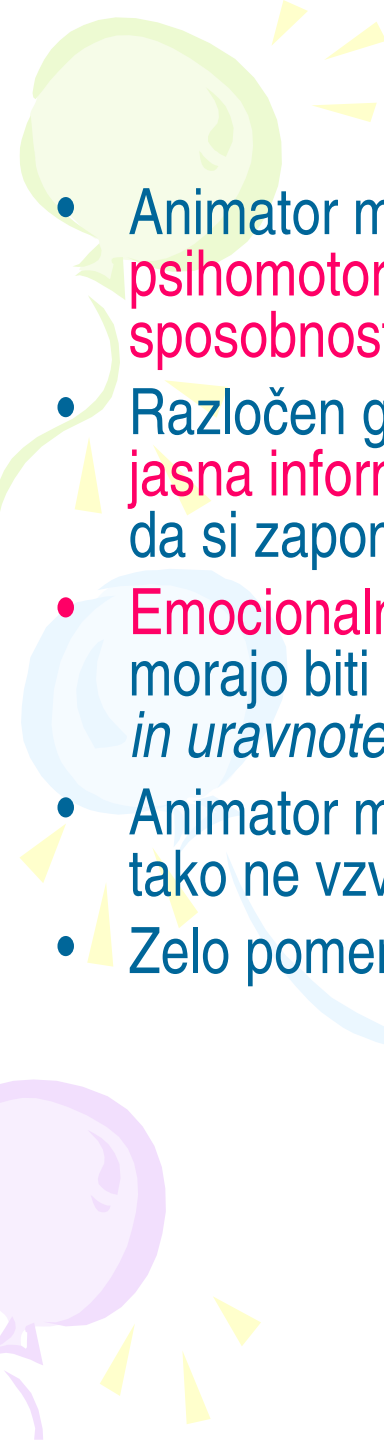
- * **Svetovalec** – v vsakem trenutku naj bi gostu svetoval, kako najbolje preživeti prosti čas. Zato mora dobro poznati počitniški kraj, lokalne posebnosti, značilnosti.
- * **Organizator** – dobro mora znati organizirati in pripraviti programe, jih znati vsebinsko kot časovno razporediti.
- * **Specialist** – biti mora specialist za splošno animacijo, znati pa se mora v vseh različnih vlogah (pri otrocih, plesu, športu, kulturi...). V vseh vlogah se mora dobro počutiti (neverbalna komunikacija!!!)
- * **Aktiven gost na počitnicah** – verjetno najtežja, stresna vloga! Animator mora delovati kot da je tudi sam na počitnicah in uživa v dejavnostih, hkrati pa kot zaposleni nadzira izvajanje programa..

Animator je:

- * **Kolega** – do potnikov mora vzpostaviti enakovreden odnos – kolegialen, z nasveti na nivoju vsakega posameznika.
- * **Gostitelj** – glavno zadovoljstvo je dobro počutje gosta.
- * **Predstavnik** – animator vedno predstavlja hotel, kraj, državo, kjer dela in se mora vedno zavedati, da nikoli ni samo on.
- * **Informator** – le dobro obveščen in seznanjen animator bo lahko na goste prenesle vse zanje primerne informacije.
- * **Dober sogovornik** – predvsem mora biti dober poslušalec!

Zahtevane psihofizične lastnosti animatorja

- Dober animator naj bi imel naslednje dobre lastnosti:
 - pravičnost
 - osebno in profesionalno poštenost
 - smisel za humor
 - občutek za storitev turistu, ki je važnejši od osebnih ambicij
 - razumevanje animiranja kot umetnosti
 - zaupanje v ljudi in njihove vrednote
 - skrb za dobro počutje ljudi
 - zdrav razum in nadpovprečna inteligenca
 - dobro psihično in fizično zdravje
 - energija in entuziazem
 - sposobnost organizacije

-
- Animator mora imeti dobro razvite **psihosenzorične lastnosti** (sluh, vid), **psihomotorične spretnosti** (hitrost reagiranja, gibljivost) in **mentalne sposobnosti**.
 - Razločen govor, pravilen besednjak, lahkost verbalnega izražanja – **jasna informacija = pogoj za uspešno komunikacijo**. Zelo pomembno je, da si zapomnimo imena gostov in jih tudi jasno naslavljamo!
 - **Emocionalna odpornost** – pomeni stabilnost in samokontrolo. Animatorji morajo biti *vedri, emocionalno zreli, hladnokrvni, dobrega razpoloženja in uravnoteženi*.
 - Animator mora biti tudi zelo *taktičen* (pretirana uslužnost ni dobra, prav tako ne vzvišenost) in mora imeti dober spomin!
 - Zelo pomembna pa je seveda **komunikativnost!!!**

Psihične in socialne obremenitve animatorja

- Delo v turizmu poteka takrat, ko imajo drugi prosti čas! Kar je za turiste zabava, je za turistične delavce delo, zato se znajdejo v posebni socialni situaciji.
- **Stres** – delovno mesto animatorja je hotel dela takrat, ko drugi počivajo, gostom mora biti vedno na voljo. Vse to mu tudi omejuje družinske in družabne kontakte.

Psihične in socialne obremenitve animatorja

- **Posebna socialna osama** – animatorji delajo po več mesecev na določeni lokaciji (daleč od doma), gosti se neprestano menjavajo (onemogočeno navezovanje trajnejših stikov). Zelo pogosto se zato pri ljudeh, ki imajo veliko stikov z drugimi ljudmi pojavi komunikacijski deficit, nevarna oblika osamljenosti.
- **Zahteve po t.i. psihoterapevtskih storitvah** - animatorji so velikokrat postavljeni v vlogo izpolnjevalca nerealnih pričakovanj (sreče, ljubezni, osamljenosti). Zato lahko zapade v brezčutnost, postane cinik (lastna zagrenjenost).

Psihične in socialne obremenitve animatorja

- **Dodatni dejavniki stresa ekonomsko- pravno narave** – animatorji pogosto delajo v tujini, kjer velja drug pravni in socialni red (zdravstvena oskrba, socialno zavarovanje...). Tudi geografska oddaljenost in osamljenost pripomoreta k frustracijam in vedno pogostejšemu stresu. Tudi s strani nadrejenih je velikokrat čutiti nerazumevanje in podcenjevanje. Zaradi tega je v tem poklicu zelo velika fluktuacija.
- **Psihohigiena** – poklic animatorja mora postati za vsakega posameznika atraktiven in zadovoljiv, tako da lažje premaguje razne psihosocialne težave. Veliko tega je moč rešiti s timskim delom. Tako je lažje celostno poskrbeti za gosta, hkrati pa animatorju ostane dovolj prostora, da poskrbi zase in obnovi moči.